

> Retouradres Postbus 20350 2500 EJ Den Haag

Aan Deelnemers Algemeen Overleg (AO) (zie verzendlijst)

Datum 6 september 2019

Betreft Verslag vergadering Algemeen Overleg 15 maart 2018

**Directie Voeding,
Gezondheidsbescherming
en Preventie**

Regulier Overleg Warenwet

Bezoekadres:
Parnassusplein 5
2511 VX Den Haag

T 070 340 79 11
F 070 340 55 54
www.rijksoverheid.nl

Inlichtingen bij
M. Kunst
m.kunst@minvws.nl
T 070 340 7969
www.row-minvws.nl

VERSLAG

Verslag van het **Algemeen Overleg** van het **Regulier Overleg Warenwet** op **donderdag 15 maart 2018** in de Muzenzaal 1 (B-04.40) van het Ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport.

Aanvang: 14:00 uur

GENODIGDEN/AANWEZIGEN

Ons kenmerk
VGP / 1418147

voorzitter hr S. van Hoogstraten
secretariaat mw M. Kunst
mw M. Achterhof (VvN)
mw R. v.d. Bosch (VNO-NCW)*
mw H. Crielaard (CBL)
hr J. Dijken (RND)*
mw M. Frenkel*
hr S. el Haroui (min. EZ)*
hr H. Heuver (zLTO)*
hr J. Hulleman (Jumbo)*
hr M. Jansen (CBL)*
hr E. Klein (min. EZ)*
hr R. van der Kruijk (VVN) / vervangen door mw K. koppen
mw I. van de Pas (Ahold)*
mw N. Quaedvlieg (GroentenFruit Huis)*
mw C. Rommens (VWS/VGP)
hr G. de Rooij (FNLI)
hr V. Sannes (min. VWS/VGP)*
hr R. Siteur (Ahold)*
hr H.M.J. Sluijsmans (min. SZW)*
hr R. Spencer (NVWA) / vervangen door mw G. Mittendorff
mw I. Stoelhorst (min. VWS/VGP)
hr H. Uitslag (Consumentenbond)
mw J. Vis (Voedingscentrum)*
mw W. van der Vossen (Voedingscentrum)
hr W. Weide (RND)*
hr M.J.B.M. Weijtens (min. EZ) / vervangen door hr G. Theunissen
hr H.A.F. van Well (VNCI)*
hr P. Wolfs (NZO)*

* = afwezig

Correspondentie uitsluitend richten aan het retouradres met vermelding van de datum en het kenmerk van deze brief.

1. Voorstelronde en vaststelling agenda

De voorzitter opent de vergadering en heet iedereen welkom. Er volgt een korte voorstelronde. De agenda wordt aangevuld met het vleeschandaal in België (punt 9) en het actieplan etikettering van levensmiddelen (punt 10). De rondvraag schuift door naar punt 11.

2. Mededelingen

De secretaris deelt mee dat het volgende ROW/AO zal plaatsvinden op donderdag 14 juni 2018, 14.00 uur bij VWS.

3. Naar aanleiding van het AO-verslag van 26 oktober 2017

Achterhof vraagt hoe het staat met de Voedingsapp. Van der Vossen geeft aan dat dit begin dit jaar is gelanceerd als de 'Kies ik Gezond?'-app'. Hiermee kan je producten in de supermarkt scannen zodat je bijvoorbeeld voedingsinformatie krijgt, of het in de Schijf van Vijf zit en eventueel gezondere alternatieven. Inmiddels zit ongeveer 80% van het assortiment uit de supermarkten in de app. Er zit nog geen informatie in over allergenen omdat de beschikbare gegevens nog niet voldoende betrouwbaar zijn, hier wordt aan gewerkt.

De voorzitter vraagt aan het CBL waarom Lidl nog niet meedoet met de app. Crielaard antwoordt dat het aan de bedrijven zelf is om te bepalen of ze mee willen doen. Van der Vossen vult aan dat Lidl inderdaad wordt gemist door de gebruikers van de app. De Aldi doet wel mee, maar voor een klein deel van het assortiment. Het Voedingscentrum wil ze er graag bij hebben.

Uitslag vraagt hoe de mening van consumenten is onderzocht. Van der Vossen antwoordt dat er via de app vragen gesteld kunnen worden, maar ook door reacties op social media en er is een klein onderzoek gedaan via Facebook. Dit jaar zal er ook een groter onderzoek gehouden worden naar de ervaring van consumenten. De app is al 120.000 keer gedownload. Een aandachtspunt is de kwaliteit van de data, deze kan nog worden verbeterd. De Rooij geeft aan dat dit een bekend punt is en dat er aan gewerkt wordt. Voor de producenten zelf is het ook van belang dat de informatie juist is. Er komen soms wel vragen binnen over de producten die als alternatief worden gegeven door de app. Deze zijn soms alleen in een kleine lokale supermarkt te koop die niet in de buurt zit. Hij vraagt of het Voedingscentrum wil overleggen met de industrie om dit soort informatie uit te wisselen. Van der Vossen zegt toe om binnenkort een keer een overleg te plannen.

4. Openbaarmaking

Stoelhorst vertelt dat de Gezondheidswet al een tijdje geleden is gewijzigd en dat daar vorig ROW ook over gesproken is. Nu loopt het traject met de AMvB waarin staat welke trajecten openbaar gemaakt worden. Ondernemers blijven wel de mogelijkheid houden om een bezwaar- en beroepprocedure doorlopen als ze het niet eens zijn met de publicatie van de inspectieresultaten. De AMvB is nog niet naar de ministerraad omdat er nog afspraken gemaakt moeten worden over de financiële voorziening voor de uitvoering van deze amvb door de NVWA. Nadat het stuk door de ministerraad is, wordt het voorgehangen bij de Eerste en Tweede Kamer. Vervolgens gaat het naar de Raad van State voor advies en na een reactie hierop vanuit de overheid wordt het gepubliceerd in het Staatsblad. De bedoeling is dat over vijf jaar inspectieresultaten NVWA-breed openbaar gemaakt worden. Voor nu gaat

het om de horeca, productveiligheid en de visafslagen. Deze trajecten worden ook geëvalueerd.

De Rooij vraagt wanneer deze evaluatie gehouden wordt. Stoelhorst antwoordt dat hierover nog gesproken moeten worden met de NVWA. De Rooij zou hier graag bij betrokken worden en in een zo vroeg mogelijk stadium. Het is belangrijk dat de informatie die openbaar gemaakt wordt, begrijpelijk is voor de consument. Het kan bijvoorbeeld verwarrend zijn als een bedrijf oranje is. Stoelhorst antwoordt dat er voor openbaarmaking van voedselveiligheidscontroles bij bedrijven geen kleuren meer gebruikt worden, zodra de AMvB in werking treedt.

Mittendorff geeft aan dat ondertussen verder wordt gegaan met openbaarmaking op de 'oude' manier. Afgelopen jaar zijn de resultaten gepubliceerd van inspecties bij visverwerkende bedrijven en horeca in Rotterdam. Dit jaar zullen ook de resultaten gepubliceerd worden van horeca in Amsterdam en van slachtplaatsen met permanent toezicht. Dit gebeurt nog met de kleursystematiek.

Uitslag geeft aan dat de Consumentenbond een groot voorstander is van openbaarmaking. Hij betreurt het echter dat de kleursystematiek wordt afgeschaft. Uit onderzoek blijkt dat consumenten dit prima snappen. Stoelhorst antwoordt dat het vorige kabinet de keuze heeft gemaakt om de kleuren af te schaffen voor voedsel omdat het op meerdere manieren geïnterpreteerd kan worden (*zie ook Kamerstuk 34111 nr. 10, 6 juni 2016*). Daarnaast kan een bedrijf dat op de website oranje heeft, ondertussen alweer groen zijn, of andersom. Het is belangrijk om informatie te geven in de juiste context.

De Rooij is voorstander van het afschaffen van de kleursystematiek. Een kleur kan een verkeerde indruk geven. Als een bedrijf echt fout zit, dan is het prima om daarover te communiceren als hierbij ook rekening wordt gehouden met de context. De consument moet er ook vanuit kunnen gaan dat alles in de supermarkt veilig is.

Theunissen wil graag weten of de openbaarmaking van inspectiegegevens van slachthuizen met permanent toezicht gaat over alle slachterijen. Mittendorff vraagt het na bij een collega en komt er later in de vergadering op terug. Het betreft zowel slachterijen voor roodvlees als pluimveevlees.

Uitslag wil meegeven dat je aan de inspectieresultaten kan zien dat er bepaalde overtredingen zijn die minder erg zijn dan andere. Consumenten snappen dit prima. De Rooij vindt het voor consumenten goed om te weten of een bedrijf onder toezicht staat. Hij vindt echter niet dat er daarnaast nog een kleurcode gebruikt moet worden. Vooral communiceren over grote fouten en de consument niet overvoeren met allerlei informatie.

5. Fipronil

Stoelhorst geeft de laatste stand van zaken over eieren met fipronil. Afgelopen periode is de NVWA bezig geweest met het onderzoeken van monsters en het vrijgeven van bedrijven. Het lijkt nu de goede kant op te gaan. Er zijn nog maar een paar bedrijven geblokkeerd en steeds minder eieren bevatten fipronil en allemaal onder de maximum limiet. Het wachten is nu op het rapport van Commissie-Sorgdrager, dat rond de zomer wordt verwacht. Daarnaast is ook de Onderzoeksraad voor Veiligheid bezig met een onderzoek naar fipronil de beheersing van voedselveiligheid. De verwachting is dat dit rapport wordt gepubliceerd in de tweede helft 2018. Verder is de Europese Rekenkamer op bezoek geweest over de borging van chemische voedselveiligheid in Nederland. Meerdere lidstaten worden bezocht. Hiervan zal een overall rapportage komen.

Rommens geeft aan dat de Nederlandse Algemene Rekenkamer in het verantwoordingsonderzoek 2017 kijkt naar het risicogericht toezicht van de NVWA. De NVWA heeft integrale risicoanalyses gemaakt voor de roodvleesketen en zuivelketen met daarin een analyse van de grootste risico's. De Algemene Rekenkamer gaat bekijken hoe dit loopt. Het rapport wordt rond april verwacht.

6. Voedselbeleid

Stoelhorst vertelt dat er op 19 april een AO Voedsel staat gepland en een hoorzitting op 5 april. De Kamer heeft verzocht om een voortgangsbrief van het voedselbeleid waar momenteel aan wordt gewerkt. De Raad voor leefomgeving en infrastructuur komt binnenkort ook met een rapport dat input zal zijn voor het voedselbeleid. Theunissen vult aan dat er ook een nadere visie komt op de landbouw waarbij voeding meegenomen zal worden.

7. Voedingsbeleid / Preventieakkoord

Stoelhorst deelt mee dat het AO Preventie is verschoven naar 17 mei. Dit AO is heel breed en gaat o.a. over alcohol, tabak, infectiepreventie, verslavingszorg, drugs en overgewicht. Verder is VWS bezig met een Nationaal Preventieakkoord. Het doel is om rond de zomer afspraken te hebben gemaakt met verschillende partijen op de thema's roken, alcohol en overgewicht. Er zijn vijf rondetafelgesprekken geweest waarvan een gespreksverslag naar de Kamer is verstuurd. Momenteel wordt er geïnventariseerd wat de mogelijkheden zijn en welke partijen er aan tafel moeten zitten.

Achterhof vraagt of er ook specifiek wordt gekeken naar kwetsbare groepen zoals de lage-SES. Stoelhorst antwoordt dat uit onderzoek niet blijkt dat mensen met een kleine beurs niet gezond kunnen eten. Van der Vossen vult aan dat het voedingscentrum aandacht heeft voor deze groep, maar dat ze lastig te bereiken zijn. De omgeving is daarom een belangrijke factor. Er is onderzoek gedaan naar de prijs van gezonde producten en er is uitgerekend dat mensen gemiddeld €6.50 per dag aan eten besteden, hier kan je ook gezond van eten. Crielaard vult hierop aan dat groenten van het seizoen en diepvriesgroenten ook niet duur hoeven zijn.

Crielaard vraagt zich af waarom er niet breder wordt ingezet in het Preventieakkoord. Voeding is maar een klein onderdeel bij het ontstaan van obesitas, ook factoren zoals eenzaamheid en werkloosheid spelen een rol. Het is begrijpelijk dat supermarkten een rol kunnen spelen, maar waarom niet breder trekken. Stoelhorst antwoordt dat de genoemde onderwerpen erg groot en complex zijn. Dat het geen deel uit maakt van het Preventieakkoord wil echter niet zeggen dat er ook geen beleid op zit.

8. Stand van zaken rondom de Controleverordening

Rommens geeft een toelichting op de stand van zaken. De coördinatie rondom de nieuwe controleverordening licht bij het ministerie van LNV, maar ook VWS, NVWA en de Douane zijn hierbij betrokken. Er zijn subwerkgroepen gevormd voor de uitwerking van de gedelegeerde- en uitvoeringshandelingen en IMSOC. Er is ook regelmatig overleg met het bedrijfsleven. De Brexit is ook een onderwerp waarover gesproken wordt. Uit analyse blijkt dat er een behoorlijk aantal extra dierenartsen nodig zullen zijn na de Brexit. De vraag hierbij is hoe het beheersbaar te houden en of er wel voldoende dierenartsen beschikbaar zijn.

De Rooij heeft een vraag over verordening 669/2009 inzake de import van hoog risicoproducten. Hij heeft gehoord dat het de bedoeling is om voor elke MRL-

overschrijding een RASFF-melding te maken. Dit zou een verwatering van de database betekenen want lang niet elke MRL-overschrijding is een risico. Daarnaast vraagt hij of het klopt dat straks bij hoogrisico producten de eerste 200 zendingen, 50% gecontroleerd wordt. Er is geen onderbouwing van het percentage, dus niet risico gestuurd. Rommens antwoordt dat het nu zo is dat er per land/product combinatie gekeken wordt naar het percentage dat gecontroleerd moet worden, dat kan 10%, 20% of 50% zijn. Bij de bespreking van de controleverordening is nog even sprake geweest om de hoogrisico producten onder veterinaire regelgeving te zetten met 100% controle, dat is uiteindelijk niet doorgegaan. We nemen de input mee voor de discussie in Brussel.

De Rooij geeft aan dat het VK vanaf maart 2019 een derde land wordt. Dit betekent dat er straks allerlei exportcertificaten meegeleverd moeten worden die nu niet nodig zijn. De certificaten moeten worden aangevraagd bij de NVWA en er zijn zorgen dat dit straks veel extra tijd gaat kosten. De voorzitter vraagt hoe groot de omvang is van de handel met het VK. De Rooij heeft geen exacte cijfers, maar er is veel handel. Verder is bijvoorbeeld ook nog onduidelijk of je een Nederlands adres op het etiket mag laten staan voor klachten.

9. Vleeschandaal in België

Uitslag heeft vernomen dat er in België fraude is gepleegd met vlees dat niet geschikt is voor menselijke consumptie. Dit zou zijn verwerkt in worsten en is blijkbaar ook op de Nederlandse markt terecht gekomen. Er is echter geen duidelijke informatie over te vinden voor consumenten. Hij vraagt of er een publiekswaarschuwing is geweest en welke acties er zijn ondernomen. Stoelhorst antwoordt dat er in België inderdaad een probleem is met een slachthuis waarbij verschillende zaken niet op orde waren, o.a. op het gebied van hygiëne en invriesdata. Uit voorzorg is het product in België uit de schappen gehaald. De NVWA is in Nederland alles aan het traceren en in kaart aan het brengen. Op basis van de beschikbare informatie is een risicobeoordeling gedaan en blijkt er vooralsnog geen gevaar voor de consument. Er is daarom ook geen publiekswaarschuwing uitgegaan.

Uitslag vraagt of bedrijven in Nederland dan rustig afwachten totdat de NVWA aangeeft dat het product teruggeroepen moet worden. Bedrijven hebben hierin toch ook een eigen verantwoordelijkheid. De Rooij geeft aan dat de partijen die in België zijn teruggeroepen bestonden uit niet-verhitte runderstaarten. Dan is er mogelijk een voedselveiligheidsgevaar. Partijen die zijn verwerkt in een proces met verhittingsstap vormen geen gevaar meer voor de consument. Mittendorff vult aan dat op basis van de informatie die tot nu toe bekend is, er geen reden is voor een terugroepactie of waarschuwing.

10. Actieplan etikettering

Stoelhorst geeft aan dat in 2016 een brief naar de Kamer is verstuurd over het actieplan etikettering. In het AO NVWA van vorige maand is gevraagd hoe het hier nu mee staat. Minister Bruins heeft aan de Kamer toegezegd het actieplan te evalueren. Hierbij is ook de gedragscode van de FNLI genoemd. Begin volgend jaar willen we de evaluatie rond hebben met vervolgacties. Komende periode zullen we met betrokken partijen in gesprek gaan, in ieder geval met de FNLI, CBL en Consumentenbond. Uitslag benadrukt het belang van dit onderwerp, veel consumenten willen graag dat de etiketten verbeteren.

De voorzitter vraagt aan VWS of er in Brussel nog wat speelt op het gebied van etikettering. Stoelhorst antwoordt dat er een voorstel is gedaan voor alcohol etikettering door de sector. De strekking is dat dit vrijwillig kan of via andere

media zoals websites. De Rooij vult hierop aan dat het met name gaat over gedestilleerde dranken, bier valt er niet onder. Stoelhorst deelt ook mee dat er in april een commissiewerkgroep is over 'front of pack labelling'.

11. Rondvraag

Er zijn geen rondvragen.

De voorzitter sluit de vergadering om 15.30 uur.

De secretaris,

M. Kunst